

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/109/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115231551
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1115231551.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej, v právnej veci žalobcu: R.. B. B. S. N. F. L. Č. Í. N. , I. X.F. X.X.XXXX, G. Z. M. I. O., V.. D. Č.. XX, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Sociálna poisťovňa, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 5. októbra 2018, č.k. 25 C 217/2015-191, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 5. októbra 2018, č.k. 25 C 217/2015-191, p o t v r d z u j e . 25
II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 5.10.2018, č.k. 25 C 217/2015-191, I. žalobu zamietol; II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 15.12.2015, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- € s príslušenstvom titulom zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom a nezákonnými rozhodnutiami. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že je od 11.5.2004 držiteľom preukazu občana zdravotne ťažko postihnutého so sprievodom, ale od uvedeného dátumu mu nebol zo strany Sociálnej poisťovne priznaný invalidný dôchodok. Tento stav Sociálna poisťovňa udržiava i napriek tomu, že svoje právo viackrát úspešne uplatnil na Krajskom a Najvyššom súde Slovenskej republiky prostredníctvom preskúmania rozhodnutí Sociálnej poisťovne. Žalovaný v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX, rozhodoval o priznaní invalidného dôchodku, ktorý sa viaže na uznanie občana ako zdravotne ťažko postihnutého, čo nastalo už 11.5.2004, pričom v tomto konaní vydal niekoľko rozhodnutí, ktoré boli ako nezákonné zrušené, a to: zo dňa 21.7.2004, č. XXXXXXXXXXXX zrušené Najvyšším súdom Slovenskej republiky dňa 7.6.2006, sp.zn. 4 So 83/2005; zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I.; zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-II.; zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-III., zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.8.2014, č.k. 8 Sd 78/2013-46; zo dňa 21.3.2011, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 30.9.2010, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 21.9.2010, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 22.10.2009, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 21.11.2007, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 14.11.2007, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 21.9.2010, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 21.3.2011, č. XXXXXXXXXXXX; zo dňa 24.5.2011, č. XXXXXXXXXXXX zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23.10.2012, č.k. 2 Sd 15/2008-169. Pokúšal sa o predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti zo dňa 10.2.2015, ktorá bola dňa 19.2.2015 postúpená žalovanému, ku dňu podania žaloby sa žalovaný k jeho žiadosti nevyjadril. Domáhal sa ochrany svojho práva i u verejnej ochrankyne práv, ktorá vo výslednom vybavení podnetu konštatovala, že Sociálna poisťovňa v preskúvanom konaní porušila jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca ďalej uviedol, že vychováva s manželkou tri deti, za zdravotne

ťažko postihnutého bol uznaný od 11.5.2004, avšak prijatím nového zákona o sociálnom poistení, bol z plnej invalidity odporúčaný ako 51. ročný sa zaradiť na pracovnom trhu. Až v roku 2006 mu bol rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky invalidný dôchodok vrátený (iba čiastočný). V roku 2006 bol vydaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sleduje odstránenie a zmiernenie tvrdosti zákona o sociálnom poistení. Napriek uvedeným zmenám mu bol priznaný už len čiastočný invalidný dôchodok a suma dôchodku sa ešte výrazne znížila. Zo dňa na deň sa rodina dostávala do existenčných problémov. Syn, ktorý študoval na vysokej škole si „privyrábal“ darovaním krvi. Chronický stres ukončil ustálený a bežný spôsob jeho rodinného života, v dôsledku čoho stratil 50 kg telesnej hmotnosti. Po ďalších rozhodnutiach súdov z roku 2012 a 2014 bol presvedčený, že Sociálna poisťovňa bude rešpektovať tieto rozhodnutia i znalecký posudok. Jeho zdravotný stav sa zhoršuje, je dezintegrovaný spoločensky aj pracovne, psychicky sa cíti diskomfortne, je frustrovaný z nemožnosti domôcť sa toho, na čo má v zmysle zákona právo. Celé konanie predlžuje žalovaný v opakovaných posúdeniach zdravotného stavu, znaleckých posudkoch a súdnych konaniach, má ale záujem len na kľudnom prežití zvyšku života. Má za to, že samotné konštatovanie, že jeho právo bolo porušené nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú konaním žalovaného, z dôvodu ktorého sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Apeluje najmä na posúdenie jeho osoby ako občana, ktorý si riadne plnil svoje povinnosti voči žalovanému a na závažnosť dôsledkov, ktoré mu vznikli v súkromnom a spoločenskom živote. Žalovaný vydal rozhodnutia, ktoré boli zrušené súdmi a tým bol naplnený predpoklad nezákonného rozhodnutia. V prípade nesprávneho úradného postupu zdôraznil predovšetkým zbytočné prietahy v konaní a iný nezákonný zásah do práv. Poukázal na celkovú dĺžku konania, na neustále opakované úkony zo strany žalovaného, ktoré zasahovali do jeho života a práva na pokojný a dôstojný život. Keďže si uplatňuje nároky, ktoré vznikli pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., je nutné aplikovať intertemporálne ustanovenia a pri výklade aplikovať i predchádzajúce znenie citovaného zákona.

1.2. Žalobca v priebehu konania písomným podaním zo dňa 24.7.2018, doručeným súdu dňa 25.7.2018, navrhol zmenu žaloby v časti I. tak, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu za vznik nemajetkovej ujmy za ním vydané nezákonné rozhodnutia sumu 2.500,- €, za vznik nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup, a to za zbytočné prietahy v konaní sumu 1.250,- € a za vznik nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup, a to za iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb sumu 1.250,- €, t.j. spolu sumu 5.000,- € s prislúšenstvom. Zmenu žaloby odôvodnil tým, že náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500,- € žiada z dôvodu, že túto ujmu mu spôsobil žalovaný vydanými nezákonnými rozhodnutiami s odkazom na chronológiu rozhodovania o jeho nároku na invalidný dôchodok. Žalovaný vydal za 14 rokov celkovo 20 rozhodnutí (špecifikované v bode 7. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), ktoré boli v štyroch súdnych konaniach pre nezákonnosť zrušené a doteraz nie je žiadne právoplatné rozhodnutie viažuce sa k 11.5.2004. Rozhodnutia uznávajúce nárok na invalidný dôchodok za obdobie od 11.5.2004 do 7.4.2010 vydávané žalovaným sú podľa neho nezákonné, vydané v rozpore so zákonom č. 529/2006 Z.z. prijatom po Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 7.6.2006 týkajúce sa spôsobu výpočtu invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 5. Najvyšší invalidný dôchodok priznaný mu ku dňu 11.5.2004 a vyplácaný od 24.1.2008 do 7.4.2010 je z nároku vyplývajúcom z jeho zaradenia do II. pracovnej kategórie, prvýkrát to žalovaný priznal až svojím rozhodnutím zo dňa 5.8.2015, č. XXXXXXXXXXXX-I., aj keď to mal urobiť svojím rozhodnutím zo dňa 14.11.2007, č. XXXXXXXXXXXX. Rozhodnutia uznávajúce nárok na invalidný dôchodok za obdobie od 8.4.2010 do 7.3.2015, vydávané žalovaným sú rovnako nezákonné a vydané v rozpore so zákonom č. 529/2006 Z.z. po prijatom citovanom nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pri spôsobe výpočtu jeho invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 5. Žalovaný určil sumu invalidného dôchodku v súlade so zákonom až rozhodnutím zo dňa 5.8.2015, č. XXXXXXXXXXXX-II., pričom tak mal to urobiť už rozhodnutím zo dňa 21.9.2010, č. XXXXXXXXXXXX.. Ďalej poukázal žalobca na § 5 ods. 3, § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť aj vtedy, ak sa jedná o rozhodnutie, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a takéto rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku. Následkom nezákonných rozhodnutí mu vznikla nemajetková ujma, ktorá by mu pri absencii nezákonných rozhodnutí nevznikla. Nezákonné vysoké poníženie jediného peňažného príjmu z invalidného dôchodku pre chod rodiny s manželkou-dôchodkyňou, štyrmi vnúčatami a so synom študentom na vysokej škole nepostačovali, musel si požičiavať financie. Žalovaný z neho spravil žobráka, bez prihladenia na jeho ťažký zdravotný stav, ktorý sa mu i týmto začal zhoršovať, bol dezintegrovaný, vytrhnutý z doterajšieho spôsobu života a prostredia, v ktorom žije a pracuje. Život sa mu obrátil hore nohami, ťažko sa mu píše o tom, že schudol 50 kg, keď nebolo čo jesť. To boli závažné následky, ktoré zasiahli do jeho osobnostných práv,

a to jeho práva na súkromný a rodinný život a vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho opakované pôsobenie, jeho trvanie, dopad a dôsledky ich považuje za značné, nedajú sa vrátiť späť do pôvodného stavu. Podľa neho je nepochybné, že ujmu, ktorá mu vznikla, by na jeho mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. K nemajetkovej ujme spôsobenej žalovaným za nesprávny úradný postup, a to za zbytočné prieťahy v konaní v sume 1.250,- € žalobca uviedol, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 23.10.2012 zrušil rozhodnutia Sociálnej poisťovne a na základe znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca zaviazal Sociálnu poisťovňu priznať mu plný invalidný dôchodok a zaoberať sa jeho námietkami týkajúce sa výpočtu sumy invalidného dôchodku, ktoré uviedol v jednotlivých opravných prostriedkoch. Sociálna poisťovňa sa neodvolala a rozsudok č.k. 25 Sd I5/2008-169, nadobudol právoplatnosť 20.12.2012. Posudkový spis bol Sociálnej poisťovni, ústredie, doručený dňa 10.1.2013, lehota na vydanie rozhodnutia začala plynúť odo dňa 11.1.2013.

Z dôvodu, že posudkový spis nebol vrátený z krajského súdu pobočke v Spišskej Novej Vsi, ale nesprávne Sociálnej poisťovni, ústredie, dňa 10.01.2013, bol informovaný o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia o 60 dní listom zo Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 5.2.2013. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 9.4.2013, č. XXXXXXXXXXXXX, bolo konanie o invalidnom dôchodku prerušené z dôvodu, že k posúdeniu zdravotného stavu bol potrebný aj znalecký posudok, na základe ktorého krajský súd rozhodol, tento nebol predložený posudkovému lekárovi a tak bol listom zo dňa 27.2.2013 dodatočne vyžiadaný. Prevzal rozhodnutie o prerušení konania dňa 19.4.2013, týmto dňom prestala plynúť lehota na vydanie rozhodnutia. Sociálna poisťovňa sa rozhodla nerešpektovať názor súdu vyslovený v rozsudku, dala vypracovať nový znalecký posudok, ktorý bol Sociálnej poisťovni, pobočke v Spišskej Novej Vsi predložený dňa 7.6.2013, čím opätovne začala plynúť lehota na vydanie rozhodnutia od 100. dňa. Na základe dvoch znaleckých posudkov bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia vypracovaná dňa 4.9.2013 nová lekárska správa, ktorou bol uznaný za invalidného, ale len v takom istom rozsahu ako pred súdnym konaním. Na základe tejto lekárskej správy boli vydané tri rozhodnutia zo dňa 28.10.2013, čím bolo konanie skončené. Konanie bolo ukončené namiesto zákonnej 120 dňovej lehoty až na 243 deň, tzn. o 123 dní neskôr ako ukladá zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V tejto súvislosti poukázal i na upovedomenie verejnej ochrankyne práv o výsledku vybavenia jeho podnetu. Z dôvodov prieťahov v konaní za obdobie od 11.1.2013 do 28.10.2013, mu boli nezákonnými rozhodnutiami vrátené vratky v sume 16.086,24 € v roku 2015 na invalidnom dôchodku oneskorene. K vzniku nemajetkovej ujmy spôsobenej žalovaným za nesprávny úradný postup, a to za iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb v sume 1.250,- € žalobca odkázal na celkovú dĺžku konania 14 rokov a neustále opakované úkony zo strany žalovaného, ktoré zasahovali do jeho života (opakované znalecké posudky, domáhanie sa preskúmania rozhodnutí a neustále dožadovanie sa informácií) a práva na pokojný a dôstojný život. Ako dôkaz jeho tvrdení na závažnosť zásahu do jeho subjektívnych práv a celkovú dĺžku konania odkázal na stranu 7 rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.8.2014, sp.zn. (správne č.k., poznámka odvolacieho súdu) 8 Sd 78/2013-46. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 22.8.2018, sp.zn. 25 C 217/2015, pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.500,- € titulom nezákonných rozhodnutí, nemajetkovú ujmu vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní a nemajetkovú ujmu vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 5.000,- € od 17.8.2015 do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2.1. Napadnuté rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 1 písm. a/, c/, § 3 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 1, ods. 3, § 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 213 ods. 1, ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 30.6.2016 a dôvodil tým, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov zodpovednosti žalovaného za vznik nemajetkovej ujmy, keď v konaní v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí nepreukázal už samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia a v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu nepreukázal vznik a existenciu nemajetkovej ujmy, keď rovnako nepreukázal ani existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou nemajetkovou ujmu. Keďže mal za to, že na vyvodenie zodpovednosti voči štátu je potrebné kumulatívne, t.j. súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, nárok žalobcu posúdil ako nedôvodný. Uviedol, že žalobca si po zmene žaloby uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku nezákonných

rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou v konaní o jeho invalidnom dôchodku a v dôsledku nesprávneho úradného postupu Sociálnej poisťovne v tomto konaní, pričom za nesprávny úradný postup považoval prieťahy v konaní v období od 11.1.2013 do 28.10.2013, identifikované tiež verejnou ochrankyňou práv v jej upovedomení o výsledku vybavenia podnetu žalobcu, ako aj iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, ktorý v konkrétnostiach odôvodňoval predovšetkým celkovou dĺžkou konania o jeho invalidnom dôchodku a neustálymi opakovanými úkonmi zo strany Sociálnej poisťovne v podobe opakovaného vypracovávania znaleckých posudkov. K žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500,- € titulom nezákonných rozhodnutí konštatoval prvoinštančný súd, že žalobca označil za nezákonné rozhodnutia (v podaní zo dňa 24.7.2018) celkovo 20 rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou, v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX, v období od roku 2004 do roku 2015, ktoré boli v štyroch súdnych konaniach pre nezákonnosť zrušené. Medzi stranami nebolo sporné vydanie rozhodnutí, ktoré označil žalobca za nezákonné, ani skutočnosť, že tieto rozhodnutia boli na základe preskúmania súdmi v rámci správneho súdnictva zrušené. Žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný považoval za nedôvodný z dôvodu neexistencie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, predovšetkým existenciu nezákonného rozhodnutia v intenciách ustanovenia § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko ani jedno zo žalobcom uvedených rozhodnutí nenadobudlo právoplatnosť. Žalobca svoj uplatnený nárok opieral o ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím uplatniť aj vtedy, ak sa jedná o rozhodnutie, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a takéto rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku, pričom rozhodnutia Sociálnej poisťovne nie sú síce právoplatné, ale sú vykonateľné a nemajú odkladný účinok. Žalovaný uvedenú argumentáciu žalobcu odmietol s poukazom na ustanovenie § 213 zákona č. 461/2003 Z.z., na základe ktorého vyvodzoval nielen absenciu právoplatnosti i vykonateľnosti rozhodnutí o invalidnom dôchodku žalobcu. Súd prvej inštancie poukázal na predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, dôvodovú správu k zákonu č. 514/2003 Z.z. v časti týkajúcej sa pojmu nezákonné rozhodnutie a dôvodil tým, že strany neurobili v konaní sporným, že rozhodnutia označené žalobcom za nezákonné nenadobudli právoplatnosť, keďže boli zrušené súdmi v konaniach podľa tretej hlavy piatej časti v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku (§ 250l a nasl.). Relevantným v intenciách ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo, či žalobcom označené rozhodnutia boli vykonateľné napriek absencii ich právoplatnosti. Po posúdení predmetných rozhodnutí (bod 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku) dospel k záveru, že žalobcom označené rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť a ani vykonateľnosť. Rozhodnutia Sociálnej poisťovne o invalidnom dôchodku žalobcu nie sú rozhodnutiami, ktorými by sa ukladala povinnosť na plnenie, preto vykonateľnosť takýchto rozhodnutí bola viazaná na nadobudnutie ich právoplatnosti ako to vyplýva z druhej vety ustanovenia § 213 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V tejto časti sa v plnom rozsahu stotožnil s námietkami žalovaného o absencii právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí o invalidnom dôchodku žalobcu, pričom v konaní nebolo preukázané, že by všetky rozhodnutia označené žalobcom za nezákonné boli zrušené pre nezákonnosť. Pri rozhodnutí Sociálnej poisťovne zo dňa 6.8.2015 nemal vôbec preukázané jeho zrušenie napriek tomu, že aj toto rozhodnutie označil žalobca za nezákonné, v príčinnej súvislosti s ktorým mu mala vzniknúť uplatnená nemajetková ujma. Z uvedených dôvodov žalobe v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí nemohol vyhovieť, pretože žalobcom označené rozhodnutia nemožno považovať za také nezákonné rozhodnutia, existencia ktorých by zakladala žalobcovi právo úspešne sa domáhať proti žalovanému náhrady škody; nebol preukázaný hneď prvý z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia. Ďalším dôvodom, pre ktorý nemohol byť žalobca v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí úspešný, považoval nesplnenie hmotnoprávnej podmienky na uplatnenie si nároku na náhradu škody v tejto časti, a to jeho predbežné prerokovanie s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu. Za nesporné považoval, že žalobca požiadal o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody žiadosťou zo dňa 10.2.2015, adresovanou Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré postúpilo predmetnú žiadosť na vybavenie Sociálnej poisťovni - ústredie, Bratislava (čím nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného o tom, že takúto žiadosť neeviduje). Žalobca si touto žiadosťou uplatnil nárok na náhradu škody za nesprávny úradný postup i nezákonné rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II. v spojení s rozhodnutím zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-III., ktoré boli zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.8.2014, č.k. 8 Sd 78/2013-46, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.10.2014. Žalobca teda v žiadosti označil celkom tri rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, od ktorých odvíjal svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, o ktorej predbežné

prerokovanie požiadal príslušný orgán. Zdôraznil, že podmienka predbežného prerokovania nároku v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. je splnená, len ak v oboch konaniach si poškodený uplatňoval nárok v rovnakom rozsahu a z rovnakého titulu. Mal za to, že žalobca sa po zmene žaloby domáhal nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500,- €, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, ale za nezákonné rozhodnutia označil vo svojom podaní zo dňa 24.7.2018 celkovo 20 rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou, v konaní vedenom od roku 2004 do roku 2015, pod č. XXXXXXXXXX. Žalobca si uplatnil zaplatenie jednej peňažnej sumy (2.500,- €) bez toho, aby z jeho podania bolo zrejmé, v akom rozsahu sa uplatnená peňažná suma vzťahuje ku konkrétnemu titulu, t.j. v akom rozsahu si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s jednotlivými rozhodnutiami ním označenými za nezákonné. Pri takomto spôsobe uplatnenia si nároku by bolo možné žalobe vyhovieť len za predpokladu, že by mal za preukázané splnenie všetkých podmienok zodpovednosti za škodu pri všetkých rozhodnutiach označených žalobcom za nezákonné. Keďže na základe vyššie uvedených skutočností nad rámec troch rozhodnutí Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, na základe ktorých požiadal žalobca o predbežné prerokovanie svojho nároku, nepovažoval za splnenú hmotnoprávnu podmienku na uplatnenie si nároku na náhradu škody v podobe jeho predbežného prerokovania príslušným orgánom a v prípade jedného rozhodnutia označeného žalobcom nemal preukázané vôbec ani jeho zrušenie, s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu v podobe jednej peňažnej sumy bez jej konkrétnej špecifikácie, nebolo možné ani z tohto dôvodu žalobe vyhovieť, nakoľko za daného stavu by nebolo možné určiť, v akom rozsahu pripadá uplatnená nemajetková ujma na jednotlivé rozhodnutia, u ktorých uvedená podmienka predbežného prerokovania nároku nebola splnená, prípadne na rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené pre nezákonnosť. Poukázal v tejto súvislosti na to, že základnou povinnosťou žalobcu v konaní je povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Navyše žalobcu na pojednávaní konanom dňa 1.6.2018 upozornil na potrebu presnej špecifikácie uplatneného nároku, keď súd nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku a rozhodovať o vlastnej predstave o rozhodujúcich skutkových okolnostiach. Pri ďalších uplatnených nárokoch žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní a vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákennom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb vychádzal zo žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne v konaní o jeho invalidnom dôchodku, ktorý žalobca videl v prietahoch v období od 11.1.2013 do 28.10.2013, kedy Sociálna poisťovňa potom, ako jej bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Krajský súdom v Košiciach, opätovne nerozhodla v zákonnej 120 dňovej lehote podľa zákona č. 461/2003 Z.z. Ďalší nesprávny úradný postup spočívajúci v inom nezákennom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb odôvodňoval žalobca celkovou dĺžkou konania o jeho invalidnom dôchodku i neustálymi opakovanými úkonmi zo strany Sociálnej poisťovne v podobe opakovaného vypracovávania znaleckých posudkov s odkazom na upovedomenie verejnej ochrankyne práv o výsledku vybavenia jeho podnetu (dospela k záveru, že Sociálna poisťovňa v preskúmanom konaní porušila základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Prvoinštančný súd poukázal na to, čo sa považuje za nesprávny úradný postup, na vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a majetkovou a nemajetkovou ujmom. Pri posudzovaní dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu sa v prvom rade zaoberal tým, či žalobca preukázal splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k záveru, že zo strany Sociálnej poisťovne boli v období od 11.1.2013 do 28.10.2013, v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXX, priebežne vykonávané jednotlivé úkony a na rozdiel od verejnej ochrankyne práv nezistil tak závažné obdobia nečinnosti, na základe ktorých by konštatoval zbytočné prietahy v konaní vo vymedzenom období. K námietke žalobcu, že Sociálna poisťovňa v tomto období potom, ako jej bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Krajským súdom v Košiciach, opätovne nerozhodla v zákonnej 120 dňovej lehote v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. dôvodil, že § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení stanovuje lehoty na rozhodnutie vo vzťahu k začatiu konania, nie v prípadoch po vrátení veci súdom na ďalšie konanie. Stotožnil sa s tvrdením žalovaného, že konštatovanie porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zo strany verejnej ochrankyne práv nie je v prejednávanej veci pre súd závažné, pretože zo žiadneho ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. takáto väzanosť pre súd rozhodujúci o uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nevyplýva. Pokiaľ išlo o splnenie prvotného predpokladu vzniku zodpovednosti štátu za škodu, prihliadol na celkovú dĺžku predmetného konania, kedy Sociálna poisťovňa vo veci

začala konať ešte v roku 2004 a do doby rozhodnutia toto konanie nie je právoplatne skončené. Zobral do úvahy potrebu posudzovania zdravotného stavu žalobcu, vypracovávanie znaleckých posudkov v rámci konania o jeho invalidnom dôchodku a zohľadnil i dĺžku súdnych konaní iniciovaných žalobcom a zistil, že zo strany Sociálnej poisťovne došlo v predmetnom konaní k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v neprimeranej dĺžke tohto správneho konania. Na základe uvedeného mal potom za naplnený jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu. Následne sa zaoberal ďalšou podmienkou, ktorej kumulatívne splnenie predpokladá vznik žalobcom uplatneného nároku voči žalovanému, a to existenciou škody a príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenou škodou (nemajetkovou ujmu) a nesprávnym úradným postupom (spočívajúcim v neprimeranej dĺžke správneho konania). Žalobca pri výsluchu vznik nemajetkovej ujmy v konkrétnostiach odôvodňoval tým, že v dôsledku zníženia dôchodku musel pristúpiť k obmedzeniu výdavkov, čo spôsobilo jeho spoločenskú degradáciu, nemohol si dovoliť kúpele, žiadne podporné vitamíny, relaxovať, chodili na chatu syna vzdialenú asi 20 km, ocitli sa vo finančnej núdzi, pričom si na prežitie požičiaval finančné prostriedky od rodiny, cítil sa mizerne, syn si privyrábal darovaním krvi, pričom nemali peniaze, ani najedlo a aj s týmto súvisí jeho schudnutie. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorých právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká za súčasného splnenia dvoch podmienok, ktorými sú: samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a že nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Nemajetková ujma pritom predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného vplyvajúcej na jeho povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy a spoločenské postavenie. Ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie vzniknutej ujmy, je povinný ju preukázať poškodený. S poukazom na uvedené mal za to, že samotná existencia nesprávneho úradného postupu žalovaného nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, keď okolnosť priedahov v konaní, i keď dlhodobejších, príp. neprimerane dlhé konanie bez osvedčenia skutočností preukazujúcich ich vplyv, dopad a následky tohto nesprávneho úradného postupu na poškodeného v rôznych oblastiach života a pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena stranou sporu a nemožno ho stotožňovať napríklad s konaním ústavného súdu o sťažnosti na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov, v ktorom ústavný súd zistiac, že štátny orgán spôsobil neodôvodnené priedahy v konaní, prizná sťažovateľovi i primerané finančné zadosťučinenie. Aby mohlo byť priznané zadosťučinenie, je potrebné, aby poškodený nielen tvrdil, ale aj preukázal, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu ujma nemajetkovej povahy vznikla. Musí teda tvrdiť, v čom táto ujma spočívala a navrhnúť príslušné dôkazy na podporu týchto tvrdení. Napokon i Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 467/08) konštatoval, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Tie sú podľa mienky súdu zakotvené práve v zákone č. 514/2003 Z.z. a ich existenciu žalobca v konaní nepreukázal, nakoľko nepreukázal vplyv a dopad nesprávneho úradného postupu žalovaného na jeho rodinný, spoločenský život, jeho česť, vážnosť a dôstojnosť. Žalobca potom neuniesol v konaní dôkazné bremeno ohľadom vzniku jeho nároku na nemajetkovú ujmu čo do základu a čo do výšky, neuviedol žiadne skutkové tvrdenia na preukázanie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na pravidlá uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ani nepreukázal, že by mu vôbec nárok na takúto škodu vznikol.

2.2. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa čl. 4 ods. 1, § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.10.2016, sp.zn. 6 Cdo 544/2015).

3. Proti tomuto rozsudku podal v celom rozsahu včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie uvedeným v bode 32. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že nepreukázal už samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia s odkazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3.7.2012, sp.zn. IV. ÚS 159/2012, ktorý sa zaoberá pojmom zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutia, pričom v zmysle tohto rozhodnutia považuje rozhodnutia žalovaného zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II., III., za nezákonné. Nesúhlasil

ani s argumentáciou prvoinštančného súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku ohľadne právoplatnosti a vykonateľnosti ním označených rozhodnutí. Uvedené rozhodnutia zo dňa 28.10.2013 sú vykonateľné s odkazom na § 213 ods. 2, § 109 ods. 1, ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Považuje za právne neudržateľný stav deklarovaný v napadnutom rozhodnutí, ktorý vykonateľnosť rozhodnutia podmieňuje vetou druhou § 213 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Na rozdiel od názoru prvoinštančného súdu sa domnieva, že v danom prípade je potrebné postupovať podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže škoda bola spôsobená nezákonnými rozhodnutiami, ktoré sú vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a nárok na náhradu škody si možno uplatniť i vtedy, ak rozhodnutie bolo zrušené na základe opravného prostriedku. Prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne poukázal i na to, že nemal preukázané, že by rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 6.8.2015 bolo zrušené ako nezákonné, pretože aj keď toto rozhodnutie, napriek jeho podanému návrhu na jeho preskúmanie súdom, nebolo zrušené rozsudkom Krajského súdu zo dňa 14.3.2017, zrušilo rozhodnutia č. I., II., III. zo dňa 14.1.2015 a nemá žiaden dopad na predchádzajúce a následné rozhodnutia Sociálnej poisťovne. Ak by bolo rozhodnutie zo dňa 6.8.2015 zrušené, vstúpili by do platnosti rozhodnutia č. I., II., III. zo dňa 14.1.2015. Vytkol ďalej prvoinštančnému súdu, že použil síce správny predpis pri podmienke predbežného prerokovania jeho nároku (§ 15, § 16 zákona č. 514/2003 Z.z.), ale nesprávne ho aplikoval. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil, čo v žiadosti v zmysle § 16 ods. 1 zákona č.514/2003 Z.z. o predbežné prerokovanie nároku na škodu zo dňa 10.2.2015, pri uplatnení tohto nároku na súde žalobou zo dňa 7.12.2015 i návrhom na zmenu žaloby zo dňa 24.7.2018 urobil, uviedol výšku náhrady škody 10.000,- € pri žiadosti o predbežné prerokovanie a 5.000,- € pri žalobe na súde a aj označil verejný orgán, ktorý mu škodu spôsobil. Podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je podmienka predbežného prerokovania nároku v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. splnená, len ak v oboch konaniach si poškodený uplatňoval nárok v rovnakom rozsahu a z rovnakého titulu, čo považuje v rozpore s právnym ustanovením uvedenými v § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Má za to, že to ale neznamená, že ak by žiadal o náhradu škody v inom rozsahu alebo iných titulov, ktoré uviedol navyše v žalobe ako v žiadosti o predbežné prerokovanie, sa nemohlo v konaní pokračovať iba v rozsahu a tituloch, ktoré požadoval v predbežnej žiadosti a samotnej žalobe. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku bol titul nezákonných rozhodnutí určený rozhodnutiami č. I., II. a III. zo dňa XX.XX.XX.XXXX, titul nesprávneho úradného postupu v zbytočných prietahoch v konaní a celkovo neprimerané dlhé konanie o tej istej veci v celkovej sume 10.000,- €. Žalobou sa za tie isté tituly a ten istý rozsah domáha zaplata celkovo sumy 5.000,- €, pričom zmenou žaloby došlo len k zmene petitu v bode I. žaloby a žiada o náhrady škody z titulu nezákonných rozhodnutí č. I., II. a III. zo dňa 28.10.2013 v sume 2.500,- €, z titulu nesprávneho úradného postupu sumu 2.500,- €, t.j. celkom sumu 5.000,- €. Nesúhlasil ani s názorom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého s ohľadom na spôsob nároku z jeho strany v podobe jednej peňažnej sumy, bez jej konkrétnej špecifikácie, nebolo by možné ani z tohto dôvodu žalobe vyhovieť, keďže za daného stavu by nebolo možné určiť v akom rozsahu pripadá uplatnená nemajetková ujma na jednotlivé rozhodnutia, u ktorých uvedená podmienka predbežného prerokovania nároku nebola splnená, prípadne na rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené pre nezákonnosť. Uviedol, že z celého konania je zrejmé, že považuje za rozhodujúce nezákonné rozhodnutia zo dňa 28.10.2013, ich nezákonnosťou žalovaný nárok na výplatu invalidného dôchodku ponížil a vyplatil mu ho v sume nižšej ako mu patrí podľa zákona, a to až o sumu 16.086,24 €, ako to podrobne v konaní vysvetlil. Až rozhodnutiami zo dňa 14.1.2015 mu bol vrátený doplatok v sume 3.992,63,- € a zo dňa 5.8.2015 v sume 12.093,61 €. V období október 2013 až august 2015 preukázateľne došlo k priamej škode vo výške 16.086,24 €, čo je rozdiel medzi priznaným invalidným dôchodkom na základe rozhodnutí zo dňa 28.10.2013 a rozhodnutiami bezprostredne na to nadväzujúcimi zo dňa 14.1.2015 a dňa 5.8.2015. Keďže sumu 16.086,24 € dostal, uplatnil si nemajetkovú ujmu v sume 2.500,- €, pochopiteľne vo vzťahu z hľadiska tohto konania k rozhodujúcim nezákonným rozhodnutiam zo dňa 28.10.2013. Touto rozhodujúcou skutočnosťou sa ale súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, opomenul ju, dôkazmi to bolo preukázané. Namiesto toho sa zaoberal nezrušeným rozhodnutím zo dňa 6.8.2015, z ktorého vraj chce náhradu škody. Za uvádzané iné nezákonné rozhodnutia pred dňom 28.10.2013 nežiada nemajetkovú ujmu, ani neurčuje v akom rozsahu nemajetková ujma pripadá na jednotlivé nezákonné rozhodnutia. Rozhodnutia zo dňa 28.10.2013, č. I., II., III. sú nezákonné a z tohto titulu žiada nemajetkovú ujmu vo výške 2.500,- €, ale súd prvej inštancie sa vznikom nemajetkovej ujmy nezaoberal. K ďalšiemu svojmu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní, uviedol, že prvoinštančný súd nesprávne vyložil a aplikoval ustanovenie § 210 ods. 2 zákona

č. 461/2003 Z.z., pričom sa nestotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie uviedol: „Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že Sociálna poisťovňa v tomto období po tom, ako jej bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Krajským súdom v Košiciach, opätovne nerozhodla v zákonnej 120 dňovej lehote tak, ako jej to ukladá zákon č. 461/2003 Z.z., súd sa v tomto smere stotožnil s tvrdením žalovaného o tom, že ustanovenie § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení stanovuje lehoty na rozhodnutie vo vzťahu k začatiu konania, teda nie v prípadoch po vrátení súdom na ďalšie konanie.“ Podľa názoru prvoinštančného súdu citované zákonné ustanovenie možno aplikovať len na stanovenie lehoty na rozhodnutie vo vzťahu k začatiu konania, čo je ale podľa jeho názoru v právnom rozpore s § 210 ods. 2 i vysvetlenia samotnou Sociálnou poisťovňou, ktorá na svojej webovej stránke podáva svoje stanovisko pre plynutie lehôt v konaní o dôchodkových dávkach, a to podľa riaditeľa odboru metodického riadenia a opravných prostriedkov, sekcia dôchodkového poistenia, Sociálna poisťovňa, ústredie, JUDr. Mgr. Ondreja Chrena. Na jeho základe pri realizácii rozsudkov súdov rozhodujúcim dňom na posúdenie začatie plynutia lehoty na vydanie rozhodnutia v konaní o invalidný dôchodok je nadobudnutie právoplatnosti rozsudku súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Sociálnej poisťovne. Lehota na vydanie rozhodnutia však nemôže začať plynúť skôr, ako je Sociálnej poisťovni vrátený zo súdu spisový materiál. Lehota na vydanie rozhodnutia začína plynúť nasledujúci deň po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, resp. po vrátení kompletného spisového materiálu zo súdu. Aj v tomto prípade je lehota 60 dní. Podľa príkladu, ktorý je tam uvedený, postupoval i on. Konanie o vydanie rozhodnutia bolo ukončené o 123 dní neskôr, než ukladá zákon o sociálnom poistení, preto mu v príčinnej súvislosti s tým vznikla i nemajetková ujma v sume 1.250,- €, ktorou sa súd prvej inštancie nezaoberal. Ani rozhodnutie o jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb nedospel prvoinštančný súd k správne právnemu záveru, keď opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo. Súd prvej inštancie uznal existenciu neprimeranosti dĺžky správneho konania, odôvodnil to celkovou dĺžkou konania od roku 2004 a jeho neskončením do doby rozhodnutia súdu, pričom bral do úvahy posudzovanie jeho zdravotného stavu, vypracovávanie znaleckých posudkov a dĺžku súdnych konaní, ale vôbec sa nezaoberal vratkou v sume 16.086,24 € v roku 2015, ktorá vznikla následkom neprimeranej dĺžky konania z dôvodu nepriznania invalidného dôchodku v sume, v akej mu patril v rokoch 2008 až 2015, a to z hľadiska pre splnenie všetkých troch kumulatívnych podmienok pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Posúdenie jeho zdravotného stavu pritom nie je doteraz zo strany Sociálnej poisťovne uzavreté. Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá má vplyv na dĺžku konania je to, že sa domáhal nároku na výplatu invalidného dôchodku v sume, na akú má nárok na výplatu už odo dňa 24.1.2008 nekonečnými odvolaniami a súdnymi konaniami, čo Sociálna poisťovňa realizovala až v rozhodnutiach zo dňa 14.1.2015 a dňa 5.8.2015. Má za to, že tieto skutočnosti presvedčivo preukázal. Odôvodnenie napadnutého rozsudku sa neopiera o túto rozhodujúcu skutočnosť a z toho sú vyvedené nesprávne závery o vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Príčina, v tomto prípade neprimeraná dĺžka konania pre priznanie nároku na invalidný dôchodok v sume ako mu patrí, priamo predchádza následku, ktorý vyvolala, a to že každý mesiac od roku 2008 až do roku 2015 mu bol invalidný dôchodok vyplácaný v nižšej sume ako mu patril a tak každý mesiac bol jeho bežný súkromný život ničený nedostatkom peňazí, na ktoré mal zo zákona nárok. Poukázal na to, že podľa zákona o sociálnom poistení je účelom invalidného dôchodku zabezpečiť poistencovi príjem v prípade poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. To sa mu nesprávnym konaním Sociálnej poisťovne mesiac čo mesiac, rok čo rok odopieralo. Priama škoda vo výške 16.086,24 € mu bola vrátená až v roku 2015 a tak žiada nemajetkovú ujmu za zbabraný život v rokoch 2008 až 2015. Ide o náhradu za protiprávny stav, ktorý mu spôsobil nenapraviteľnú ujmu vo sfére fyzickej osoby. Jedná sa o také utrpenie v súkromnom živote, aké dokáže spôsobiť 16.086,24 €, ktoré sú určené na stravu, zdravie, náklady na auto a jeho prevádzku (občan s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, kultúru, ošatenie). Za uvedenú sumu si mohol kúpiť 5.000 kg mäsa, alebo 16 ton chleba, keďže si to v posudzovanom období kúpiť nemohol, bol o to ukrátený, stratil 50 kg na váhe a je rád, že to prežil. V danom prípade iba samostatné konštatovanie porušenie práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprimeranou dĺžkou tohto konania, preto požaduje i úhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.250,- €. Vyššie uvedené skutočnosti napriek tomu, že ich považuje za skutočnosti zásadného právneho významu, ktoré bolo potrebné prioritne skúmať a dokazovať v konaní z hľadiska vzájomných práv a povinností strán konania vo vzťahu k vzniku nemajetkovej ujmy z titulu nezákonných rozhodnutí a nesprávneho úradného postupu, súd prvej inštancie nevyhodnotil, nezaoberal sa nimi a neriešil ich, čo má za následok, že došlo k porušeniu práv

a zákonom chránených záujmov na jeho strane. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, resp. zmeniť a jeho žalobe vyhovieť.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že považuje za správny záver súdu prvej inštancie uvedený v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu. Jeho rozhodnutie môže byť považované za nezákonné v súlade s § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. iba vtedy, ak bolo po nadobudnutí právoplatnosti zrušené príslušným orgánom. Žalobcom označené rozhodnutia však nikdy nenadobudli právoplatnosť, boli príslušným súdom zrušené v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku, z dôvodu ktorého jeho konanie bolo ukončené vydaním rozhodnutia a tak nemohlo dôjsť ani k vzniku nesprávneho úradného postupu, ktorý by sa prejavil v samotnej nezákonnosti rozhodnutia. Odôvodnenie existencie nezákonného rozhodnutia žalobcom považuje za nesprávne, nakoľko v tomto spore nie je spornou skutočnosťou, že jeho zrušené rozhodnutia neboli súdom výslovne označené ako nezákonné, ale rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutí je fakt, že jeho rozhodnutia nikdy nenadobudli právoplatnosť. K tvrdeniu žalobcu, že v súlade s ustanovením § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. existencia právoplatnosti rozhodnutia nie je vyžadovaná pri tých rozhodnutiach, ktoré sú vykonateľné bez ohľadu na ich právoplatnosť konštatoval, že právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí Sociálnej poisťovne je upravená v § 213 zákona o sociálnom poistení, v ktorom je vysvetlené kedy sa považuje rozhodnutie za právoplatné a kedy za vykonateľné. Z ustanovení zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že jeho rozhodnutia nemôžu byť vykonateľné, nakoľko nenadobudli právoplatnosť a taktiež im neuplynula lehota na plnenie, ktorá plynie iba právoplatným rozhodnutiam. Absencia právoplatnosti a vykonateľnosti preto vylučuje možnosť považovať jeho rozhodnutia za nezákonné v súlade s § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. K vyjadreniu žalobcu v odvolaní ohľadom súdom prvej inštancie v rozhodnutí tvrdenej nepreukázanosti zrušenia rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 6.8.2015 ako nezákonné dôvodil, že žalobca na strane 3 zmeny žaloby zo dňa 24.7.2018, sám označil rozhodnutie zo dňa 6.8.2015 za nezákonné, ale v podanom odvolaní sa žalobca dostáva do rozporu, pretože tvrdí, že rozhodnutie zo dňa 6.8.2015 nebolo zrušené, takže nie je nezákonné. Námietku prvoinštančného súdu o neexistencii kauzálnej súvislosti medzi rozhodnutím zo dňa 6.8.2015 a požadovanou nemajetkovou ujmou považuje za správnu vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu pred vydaním napadnutého rozsudku. Za zmatečné považuje vyjadrenie žalobcu v bode 4. odvolania. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. si žalobca mohol pred súdom uplatniť nárok len v rozsahu a titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že titul a ani rozsah žalobcom požadovanej náhrady škody nie je totožný s predbežne prerokovaným nárokom. Odstránenie tejto vady konania však vzhľadom na kogentnosť ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je v konaní pred súdom možné. Rovnako nemôže byť na jeho ťarchu, že žalobca nevyčkal do právoplatného skončenia konania o jeho invalidnom dôchodku, ale z dôvodu pokračovania tohto konania začal priebežne do žaloby dopĺňať nové skutočnosti, ktoré mali za následok zmenu titulu a rozsahu žalobcom požadovaného nároku. Ďalej konštatoval, že považuje za sporné i vyjadrenie žalobcu v bode 5. odvolania, pričom tvrdí, že náhradu nemajetkovej ujmy požadoval iba z dôvodu vydania nezákonných rozhodnutí zo dňa 28.10.2013, ale toto jeho tvrdenie nemá oporu v zistenom skutkovom stave, pretože zo zmeny žaloby zo dňa 24.7.2018 vyplýva, že žalobca považuje za nezákonných až 20 jeho rozhodnutí, ale v žalobe a samotnom petite nešpecifikoval, že by si svoj nárok na nemajetkovú ujmu uplatnil iba z dôvodu nezákonnosti rozhodnutí zo dňa 28.10.2013. Žalobca požaduje nemajetkovú ujmu v sume 1.250,- € z dôvodu prieťahov v konaní a nemajetkovú ujmu v tej istej sume za neprímeranú dĺžku trvania konania, avšak za tú istú príčinu, ktorou je prieťah v konaní, požaduje dvojnásobné plnenie, čo považuje za neprípustné. Zotrvával na tom, že sa nedopustil prieťahov v konaní a trvanie konania o invalidnom dôchodku žalobcu dostatočne odôvodnil výkonom potrebných úkonov smerujúcich k vydaniu rozhodnutia, pričom súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody z dôvodu prieťahov v konaní, resp. z dôvodu dĺžky samotného konania. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

5. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to

dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. júna 2021; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Pri rozhodovaní odvolací súd vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

9. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom prvoinštančného súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalobca nepreukázal v konaní splnenie predpokladov zodpovednosti žalovaného za vznik nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nezákonných rozhodnutí a nesprávneho úradného postupu žalovaného pri rozhodovaní o invalidnom dôchodku. V predmetnej veci sa žalobca (po zmene žaloby pripustenej súdom prvej inštancie) domáhal od žalovaného zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej sume 5.000,- €, a to titulom nezákonných rozhodnutí v počte 20, vydaných Sociálnou poisťovňou v konaní vedenom pod č. XXX XXX XXXX, v období od roku 2004 do roku 2015, ktoré boli zrušené pre nezákonnosť, žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500,- €, titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prietahoch v uvedenom konaní, žiadal o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € a titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX., žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- €. Žalobca písomným podaním zo dňa 10.2.2015 požiadal Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré postúpilo túto žiadosť na prešetrovanie Sociálnej poisťovni (č.l. 11 spisu) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodovanie v správnom konaní vedenom Sociálnou poisťovňou, ústredie, o priznanie invalidného dôchodku, pričom za nezákonné rozhodnutia Sociálnej poisťovne označil tri rozhodnutia zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II., v spojení s rozhodnutím zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-III., ktoré rozhodnutia boli zrušené Krajským súdom v Košiciach rozhodnutím zo dňa 12.8.2014, č.k. 8 Sd 78/2013-46, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.10.2014; za nesprávny úradný postup označil konanie vedené pod č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 7 spisu).

10. Odvolací súd prisvedčil tvrdeniu žalobcu uvedeného v jeho odvolaní, že v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenie podľa § 6 ods. 3 zákona č.514/2003 Z.z., keďže škoda bola spôsobená nezákonnými rozhodnutiami, ktoré sú vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť. V konaní o invalidnom dôchodku žalobcu vedenom Sociálnou poisťovňou pod č. XXXXXXXXXXXX, bolo vydaných množstvo rozhodnutí, ktoré žalobca napadol opravnými prostriedkami. Pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí sa odvolací súd nestotožnil s argumentáciou prvoinštančného súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že rozhodnutia označené žalobcom nenadobudli právoplatnosť, ani vykonateľnosť a tak žalobca nepreukázal už samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia. V posudzovanej veci bolo potrebné sa zaoberať (ne)zákonnosťou len troch rozhodnutí (dôvody uvedené v bode 11. tohto rozsudku) vydaných Sociálnou poisťovňou dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II., III., ktoré zrušil Krajský súd v Košiciach rozhodnutím zo dňa 12.8.2014, č.k. 8 Sd 78/2013-46 a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie, nakoľko tým, že uvedené rozhodnutia boli zrušené súdom, ktorý preskúmaval ich zákonnosť, je nutné považovať tieto rozhodnutia za nezákonné.

11. Aj napriek tomu, že odvolací súd dospel k inému záveru o splnení prvého predpokladu pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ako súd prvej inštancie, a to existencii nezákonného rozhodnutia,

nebolo možné priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí z dôvodu nesplnenia ďalších predpokladov. Odvolací súd sa už v ďalšom stotožnil s konštatovaním prvoinštančného súdu uvedenom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že podmienka predbežného prerokovania nároku v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. je splnená, len ak v oboch konaniach si poškodený uplatňoval nárok v rovnakom rozsahu a z rovnakého titulu. V predmetnej veci žalobca v žiadosti o predbežné prerokovanie označil rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II., III., od ktorých odvíja svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí, žalobou (po jej zmene) ale požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500,- € aj za rozhodnutia vydané Sociálnou poisťovňou, ktoré v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy neuviedol (rozhodnutia vydané v rokoch 2004, 2007, 2009, 2010, 2011, 2015). Odvolací súd poukazuje na to, že ak právna úprava požaduje, aby poškodený predbežne prerokoval nárok, táto podmienka nemôže byť riadne splnená, ak poškodený požaduje iný rozsah nároku voči príslušnému orgánu a iný rozsah nároku si uplatňuje v rámci konania na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný; vychádza sa tu z opisu rozhodujúcich skutočností v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobca sa nemôže domáhať na súde uspokojenia nového nároku, ktorý pri predbežnom prejednaní neuplatnil. Z uvedených dôvodov tak nie je dôvodná argumentácia žalobcu uvedená v jeho odvolaní, že prvoinštančný súd nesprávne vyložil ustanovenia § 15, § 16 zákona č. 514/2003 Z.z.

12. Žalobca v odvolaní uvádzal, že sa nestotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie uvedeným v závere bodu 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia by nemohlo byť vyhovené ani z toho dôvodu, že by nebolo možné určiť, v akom rozsahu pripadá uplatnená nemajetková ujma na jednotlivé rozhodnutia, u ktorých nebola splnená podmienka predbežného prerokovania nároku, prípadne na rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené pre nezákonnosť. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatať náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutia vydané Sociálnou poisťovňou v počte 20, v celkovej sume 2.500,- € podľa § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže boli vydané v rozpore so zákonom č. 529/2006 Z.z. pri výpočte jeho invalidného dôchodku. Nezákonné vysoké poníženie jediného peňažného príjmu z invalidného dôchodku pre chod rodiny nepostačovalo, musel si peniaze požičiavať, žalovaný z neho urobil žobráka, neprihliadol na jeho ťažký zdravotný stav, život sa mu obrátil hore nohami, nebolo čo jesť, schudol 50 kg. Išlo o závažné následky, ktoré zasiahli do jeho osobnostných práv i práva na súkromný a rodinný život. Vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho opakované pôsobenie, jeho trvanie, dopad a dôsledky, ich považuje za značné, nedajú sa vrátiť späť do pôvodného stavu, keď ujmu, ktorá mu vznikla, by na jeho mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Odvolací súd poukazuje na to, že základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie čl. 8 C.s.p., podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. V predmetnej veci však žalobca netvrdil ako bolo konkrétne zasiahnuté konkrétnymi nezákonnými rozhodnutiami žalovaného (ani rozhodnutiami zo dňa 28.10.2013, č. XXXXXXXXXXXX-I., II., III.) do jeho osobnej, pracovnej, spoločenskej, prípadne inej sféry, ani z čoho nemajetková ujma vyplýva a ako dospel k jej výške 2.500,- €. Súd prvej inštancie potom správne dospel k záveru, že základnou povinnosťou žalobcu v konaní je povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Odvolacie námietky žalobcu, že z celého konania je zrejmé, že za nezákonné rozhodnutia považuje len rozhodnutia zo dňa 28.10.2013 vyhodnotil ako nedôvodné, pretože tak ako je uvedené vyššie, ani pri týchto rozhodnutiach neuviedol, ako nimi bolo zasiahnuté do jeho života. Žalobca aj napriek pokynu prvoinštančného súdu na pojednávaní konanom dňa 1.6.2018 (č.l. 155 spisu), aby presne špecifikoval, ktoré rozhodnutie žalovaného považuje za nezákonné, v príčinnej súvislosti s ktorým mu vznikla uplatnená škoda, presne špecifikoval v čom spočíva nesprávny úradný postup, ak ide o prietahy v konaní, presne špecifikoval obdobia, v ktorých malo prísť k prietahom i v čom spočíval iný nezákonný zásah do jeho práv, v príčinnej súvislosti s ktorým si uplatňuje škodu, žalobca tento pokyn nerešpektoval. Odvolací súd uvádza, že jednotlivé tituly odškodnenia je potrebné z hľadiska zákonných predpokladov posudzovať výlučne každý samostatne, pričom v takýchto prípadoch mal žalobca jasne špecifikovať výšku nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti, s tým-ktorým označeným titulom. Je nevyhnutné, aby si súd v takomto konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy ujasnil predmet konania, a to výšku požadovanej nemajetkovej ujmy samostatne vo vzťahu ku každému jednému označenému titulu. Je tak potrebné označiť jasný

a zrejmy titul, ktorý je v priamej a jedinej príčinnej súvislosti s určitou časťou uplatnenej nemajetkovej ujmy. V nadväznosti na uvedené odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď vyvodil záver, že s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu v podobe jednej peňažnej sumy bez jej konkrétnej špecifikácie, by nebolo možné ani z toho dôvodu žalobe vyhovieť, keď sa nedalo určiť, akú konkrétnu výšku nemajetkovej ujmy si žalobca uplatňuje v súvislosti s tým ktorým rozhodnutím (žalobca označil celkom 20 nezákonných rozhodnutí).

13. Odvolací súd sa nestotožnil ani s ďalším tvrdením žalobcu uvedeným v jeho odvolaní, že prvoinštančný súd nesprávne vyložil a aplikoval ustanovenie § 210 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. pri jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní, pretože súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie za účelom preukázania či došlo zo strany žalovaného k prietahom v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX, v období od 11.1.2013 do 28.10.2013, pričom dospel k správne záveru, že v uvedenom nedošlo k zbytočným prietahom v konaní žalovaného. Odvolací súd dodáva, že žalovaný postupoval v intenciách zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23.10.2012, č.k. 2 Sd 15/2008-169, konal a vykonával úkony potrebné pre rozhodnutie o invalidnom dôchodku žalobcu. Aj keď jednotlivé úkony Sociálnej poisťovne neboli vykonané presne v zákonom určených lehotách, k riadnemu posúdeniu zdravotného stavu žalobcu pre priznanie invalidného dôchodku (i čiastočného) bolo potrebné vykonať dôkazy, ktoré nebolo možné zabezpečiť v lehotách stanovených podľa zákona o sociálnom poistení, takže k zbytočným prietahom v konaní nedošlo. Odvolací súd rovnako ako prvoinštančný súd má za to, že konštatovanie porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Verejnou ochrankyňou práv, nie je pre rozhodovanie súdu o nároku na náhradu škody, resp. náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. záväzné.

14. Argumentáciu žalobcu uvedenú v odvolaní, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, pričom vôbec nezobral do úvahy vratku v sume 16.086,24 € v roku 2015, ktorá mu vznikla následkom neprimeranej dĺžky konania z dôvodu nepriznania invalidného dôchodku, považuje odvolací súd za nedôvodnú. Odvolací súd poukazuje na to, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nie je možné zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Prvoinštančný súd správne zisťoval, či boli v danej veci kumulatívne splnené podmienky vzniku zodpovednosti štátu, t.j. žalovaného za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, že zo strany Sociálnej poisťovne došlo v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX k nesprávne úradnému postupu spočívajúcom v neprimeranej dĺžke tohto konania, takže bol naplnený prvý predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nesprávneho úradného postupu, nemal ale preukázané, že boli splnené ďalšie dva predpoklady, a to existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou nemajetkovou ujmov.

15. Odvolací súd sa stotožnil i so správnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi vznikom nemajetkovej ujmy (škody) a nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne v konaní vedenom pod č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- € titulom nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb podľa § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že v dôsledku zníženia dôchodku musel pristúpiť k obmedzeniu výdavkov, čo spôsobilo jeho spoločenskú degradáciu, nemohol si dovoliť kúpele, žiadne podporné vitamíny, relaxovať, chodili na chatu syna vzdialenú asi 20 km, ocitli sa vo finančnej núdzi, pričom si na prežitie požičiaval finančné prostriedky od rodiny, cítil sa mizerne, syn si privyrábal darovaním krvi, nemali peniaze ani na jedlo a aj s týmto súvisí jeho schudnutie. Odvolací súd k uvedenému uvádza, že na preukázanie uvedeného tvrdenia mal žalobca povinnosť označiť dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť týchto tvrdení, čo však neurobil, pričom opätovne

poukazuje na to, že teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien, po prvé ide o bremeno tvrdenia, ktoré môže privodiť jej úspech v konaní a po druhé, že musí svoje tvrdenia aj preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie čl. 8 C.s.p., v spojení s § 185 C.s.p. (§ 120 ods. 1 veta prvá O.s.p.), podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Uvedený článok stanovuje dôkaznú povinnosť strán sporu v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu a v prípade, ak neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, ale hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena. Z právnej teórie vyplýva, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. V posudzovanej veci žalobca žiadnymi dôkazmi ani pri tomto nároku nepreukázal, ako bolo zasiahnuté nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne do jeho osobnej, pracovnej, spoločenskej, prípadne inej sféry, ani z čoho nemajetková ujma vyplýva a ako dospel k jej výške 1.250,- €. Tým, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa už nezaoberal príčinnou súvislosťou medzi vznikom nemajetkovej ujmy a protiprávnym konaním žalovaného.

16. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).